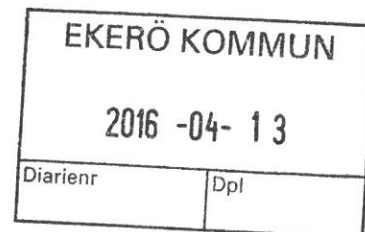

Enheten för överklaganden
Carina Johansson

Klaganden
Se sändlista

Motpart
Ekerö kommun
Kommunfullmäktige
Box 205
178 23 Ekerö

Överklagande ifråga om detaljplan för Tappströmsbron (del av Tappström 2:1), Ekerö kommun

Beslut

Länsstyrelsen avvisar överklagandena från Ivan Donnerberg, Elisabeth Donnerberg, Mattias Ekeröth, Björn Montgomerie och Margareta Montgomerie.

Länsstyrelsen avslår övriga överklaganden.

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Ekerö kommun beslutade den 6 oktober 2015, § 72, att anta detaljplan för Tappströmsbron (del av Tappström 2:1).

Beslutet har överklagats av *Åke Holmgren, Hans Flodström, Birgitta Flodström, Kennet Lejnell, Ulrika Fristedt Lejnell, Ivan Donnerberg, Elisabeth Donnerberg, Gudrun Nygell, Yvonne Yngström, Mattias Ekeröth, Louise Herrman, Rolf Nordlander, Marith Graaf, Göran Walter, Mats Rodell, Alice Solman, Ulla Faith-Ell, Kjell Norberg, Mikael Norberg, Helena Gilljam, Håkan Karlsson, Ann Leesment, Hans Agnéus, Suzanne Öste, Åke Bäcklund, Britta Bäcklund, Santoshi Tantini Montgomerie, Margareta Montgomerie och Björn Montgomerie.*

Åke Holmgren, Hans Flodström, Birgitta Flodström, Kennet Lejnell, Ulrika Fristedt Lejnell, Ivan Donnerberg, Elisabeth Donnerberg, Gudrun Nygell, Yvonne Yngström, Mattias Ekeröth, Louise Herrman, Rolf Nordlander, Mats Rodell, Alice Solman, Kjell Norberg, Åke Bäcklund, Britta Bäcklund, Santoshi Tatini Montgomerie, Margareta Montgomerie och Björn Montgomerie har i likalydande överklagandeskrivelser yrkat att antagandebeslutet ska upphävas och anført bl.a. följande till stöd för sin talan. De är alla en av 29 radhusägare på Tappströmvägen 4-60 och radhusen uppfördes för 50 år sedan. Trafikverket och kommunen vill nu ersätta den befintliga bron med en fyrfilig bro alldeles inpå deras radhus. Den bro som redan finns idag ligger för nära deras radhus och med dagens bullerregler skulle en bro inte ha fått byggas på platsen. I dag finns det ett antal träd mellan deras radhus och befintlig bro vilket gör att de inte störs så mycket av bron, men

Datum
2016-04-07

Beteckning
4031-39470-2015

med den nya bron kommer dessa träd att fällas. Det är inte acceptabelt att bygga en motorledsliknande led genom Ekerö kommun. De vill veta varför enklare och mera närliggande lösningar har uteslutits från kommunens sida. De texter som kommunen och Trafikverket har framställt under planprocessen om bron utformning och placering är så svaga att de inte kan användas. Det är t.ex. undermåligt av kommunen att hänvisa till ett examensarbete om markförhållandena i Ekerö kommun där det endast på några rader beskriver förhållandet under bron och där riktiga borrprov inte har tagits. Vidare framför Trafikverket felaktig information när verket menar att en bro i östligt läge har negativ inverkan på kulturmiljön. I den övergripande områdesbeskrivningen från Riksantikvarieämbetet görs ingen skillnad mellan de västra och östra odlarområdena. Det är således ingen skillnad mellan den östra och den västra sidan. Vidare skriver kommunen att den nya bron skulle inverka negativt på odlingen på den östra sidan vilket är ogrundat, då odling förekommer på båda sidorna. Kommunen har vidare offentliggjort att ett tio våningar högt hus kommer att placeras på den östra sidan om bron, men detta har kommunen inte meddelat dem om. De anser sig därför vara illa behandlade då de inte fick yttra sig om centrumplanerna. Planerna för brobygget och centrum hänger ihop och kan därmed inte behandlas separat. De miljösynpunkter från Trafikverket gällande musslor och andra biologiskt värdefulla arter som finns i Tappströmskanalen måste man också ta hänsyn till. Den befintliga bron orsakar idag inga stillastående köer utan det är vägkorsningarna som orsakar blockeringen i trafiken. Vägkorsningarna kommer att finnas kvar även i framtiden varför fyra filer över bron inte kommer att förbättra trafikflödet för privatbilar annat än ytterst marginellt, då det inte är rusningstrafik och bilarna får använda bussfilen. Tidsvinsten över bron för bussarna med bussfil kommer dock att vara obefintlig på en så kort sträcka, vilket talar för att investeringen av en ny bro inte är motiverad. De förordar istället att befintlig bro ska bibehållas och att en ny, parallell tvåfilig bro byggs på den östra sidan i samma plan som den nuvarande. Klaffmekanismen skulle utgöras av samma typ som den i den nuvarande bron – alltså inte en svängbro i horisontalplanet, vilket skulle skapa mer utrymme. Om kommunen bygger enligt detta förslag så finns det en mängd fördelar att vinna med förslaget. Byggandet av höghuset på andra sidan bron omöjliggör dock en ny bro öster om den nuvarande bron.

Göran Walter yrkar att antagandebeslutet ska upphävas och anför till stöd för sin talan i huvudsak följande. Byggandet av en bro med föreslagen lösning innebär att detaljplanen får expropriativa effekter. Vägområdet kommer att ta mark i anspråk från deras samfällighetsförening Tappström S:1 för att kunna få tillräckligt med markområde för den nya dragningen av bron. Kommunen har, utan förvaltningsrättsliga grundade mätningar, bestridit att detaljplanen innebär ett fastighetsrättsligt intrång genom att vägen dras genom deras radhusområde. Kommunen har dock uppgivit att gränsdragningen i gällande byggnadsplan inte alltid är exakt fastslagen. Kommunen hade även i sitt förslag till plankarta första gången angett en felaktig bredd på den nya bron till 15 meter, och sedan i samrådsredogörelsen, utan att närmare redovisat sakligt, påstått att 4 meter till i

Datum
2016-04-07

Beteckning
4031-39470-2015

bredd inte har några konsekvenser för deras radhusområdes gemensamma ytor. De allmänna intressen som ska ställas mot de enskilda intressena vid en förläggning av en ny bro väster om den befintliga bron har varit helt olika i första detaljplaneförslaget, vägplanen och den antagna planen. Det är inte lämpligt att placera Tappströmsbron på det sätt som förslagits i detaljplanen.

Hans Agnéus och Suzanne Öste yrkar i första hand att antagandebeslutet ska upphävas och i andra hand att den nya bron förläggs öster om den befintliga bron. Till stöd för sin talan anför bl.a. följande. Det är helt oacceptabelt att förlägga en ny bro så nära deras fastighet. De ifrågasätter varför bron och vägen från Färentunarondellen fram till korsningen Bryggavägen/Tappströmvägen ska bli fyrfilig. Motiveringen för en fyrfilig väg är mycket vag och är inte tillräckligt bärande med hänsyn till den negativa påverkan på boendemiljön som den nya bron innebär för dem. Redan idag är radhusen i området hårt utsatta för buller och föroreningar från trafiken och den nya detaljplanen innebär att trafiken hamnar ännu närmare bostadshusen. Förutom ökat buller, ökade avgaser och andra föroreningar innebär beslutet att grönområdet intill kanalen och hela vägen förbi deras radhusområde i betydande omfattning kommer att försvinna. Grönområdet har i viss mån dämpat bullret från bron, varför bullersituationen kommer att förvärras ytterligare. Grönområdet från kanalen och fram till kommunhuset fungerar i viss mån bullerdämpande. Vidare framgår det inte någonstans hur kommunen och Trafikverket avser att säkerställa att deras gemensamma grönområde närmast vägen inte kränks, alternativt förlorar i värde när en ny bro anläggs i direkt anslutning till denna mark. De har påpekat den negativa påverkan som byggandet får för dem i form av ökat buller, ökade föroreningar, närmiljön mellan husen, kanalen och vägen samt en uppenbar värdeminskning på deras fastigheter till kommunen. Inget av detta har dock redovisats i någon som helst analys i det utsända materialet och kommunen har uppenbarligen inte tagit någon hänsyn till detta. Kommunen har anført att den befintliga bron är gammal och har höga underhållskostnader, men vad dessa skulle bestå av har inte redovisats. Redan kostnadsskäl gör att väg- och brobygget inte bör genomföras. Om det ändå är nödvändigt att bygga en ny bro så bör den förläggas öster om den nuvarande bron.

Ulla Faith-Ell anför i huvudsak följande. Hon anser att den nuvarande bron ska behållas och att en ny, fyrfilig bro inte behövs. De behöver skydda sitt område så mycket som möjligt från buller och trafikföroreningar och ett bullerplank på 2,5 meter kan inte kompensera att ca 30 stora träd samt många mindre träd hotas. Ett bullerplank måste vara mycket högre. Om tujahäcken huggs ner måste den ersättas med en ny. Hon stöder i övrigt överklagandena från Håkan Karlsson, Ann Leesment, Mikael Norberg, Helena Gilljam och Björn Montgomerie.

Håkan Karlsson och Ann Leesment yrkar att antagandebeslutet ska upphävas och anför bl.a. följande. Vid en ändring av detaljplanen ska kommunen redovisa skälen till ändringen. Kommunen har i samrådsredogörelsen anført att "Både från Trafikverket och Ekerö kommuns sida så är vi överens om att bron flyttas. Både

Datum
2016-04-07

Beteckning
4031-39470-2015

för en bättre anslutning, kostnadsskäl samt att frigöra mark på centrumsidan som kan utnyttjas för den kommande centrumutvecklingen”. De anser att en behovsbedömning behöver upprättas, särskilt vad gäller lokalisering och utformning av bron. Kommunen driver parallellt en detaljplan för Ekerö centrum som hänger ihop med detaljplanen för Tappströmbron, varför det är felaktigt att dela upp planen i två delar. De är starkt kritiska till den nya bebyggelsen vid brofästet som blir en intäkt för kommunen. Det får inte vara så att en möjlig intäkt för kommunen går före deras boendemiljö. Det finns möjlighet att förlägga en ny bro på andra sidan av den befintliga bron. Kommunen visar ingen hänsyn till befintlig bebyggelse enligt 4 kap. 36 § PBL eller 5 kap. 2 § PBL. De anser inte att kommunen har gjort rimliga avvägningar eftersom trafiken kommer för nära radhusen. Det duger inte att kommunen kommenterar att ”behovsbedömningen behöver inte upprättas när det löper parallellt med vägplanen eller att det finns en gällande vägplan”. Det är heller inte klarlagt varför bron måste vara fyrfilig. Översiktsplanen ger inget stöd för fyra körfält för Ekerövägens del från Färentunakorset till kommunhuset. Även om kommunen svarar i samrådet att trafikökningen stöds med en trafikprognos för 2035, som i sig kan ifrågasättas, så landar vägen efter bron i en rondell vartefter trafiken leds in på tvåfiliga anslutningar. Kollektivtrafiken har inget behov av en fyrfilig väg över bron till Ekerösidan. Den nuvarande bron har redan den standard som krävs. Av naturliga skäl finns det en oro över negativa konsekvenser för dem som bor i radhusområdet och den förändring på landskapsbilden som blir en konsekvens av placeringen av den nya bron. Detaljplanen innebär att husen hamnar betydligt närmare den befintliga bron än idag. Detaljplanen redovisar endast hur ett trafikproblem ska lösas utan någon som helst hänsyn till omkringliggande befintlig bebyggelse. Efter samrådet har planen kompletterats med en bullerskärm, men som förmodligen inte kommer att klara av att få ner bullernivåerna vid radhusen. Genomförandet av bron kommer att medföra att mark behöver tas i anspråk från radhusområdet. Enligt 4 kap. 33 § PBL måste bl.a. de fastighetsrättsliga åtgärder som behövs för att planen ska kunna genomföras framgå och vilka konsekvenser det medför för berörda fastighetsägare. De kan inte se att någon sådan hänsyn har tagits. Det kommer att bli oerhört svårt att bo i radhusen under de 2,5 – 3 år som bron byggs. I realiteten kommer det troligvis inte att gå. Det är inte lämpligt att placera bron på det sätt som skett och beslutsunderlaget är inte så bra som det är möjligt.

Mikael Norberg, Helena Gilljam och Kjell Norberg har i likalydande överklagandeskrivelser yrkat att antagandebeslutet ska upphävas och återförvisas till kommunen för omarbetning. Till stöd för sin talan anför de i huvudsak följande. Detaljplanen brister i avvägningen mellan allmänna och enskilda intressen. Kommunen kör över de närboende och har inte tagit hänsyn till de synpunkter som kommit in under samrådet. Detaljplanen medför att de närboendes situation avsevärt försämras. I praktiken kommer radhusen närmast Ekerövägen att bli otjänliga som bostäder på grund av buller och försämrade boendemiljö. Fastigheten Tappström 24 ligger idag ca 15 meter från brofästet och Tappström 26 ca 10 meter från Ekerövägen vid brofästet och har redan idag

Datum
2016-04-07

Beteckning
4031-39470-2015

gränsvärden som överskrider acceptabla nivåer vad gäller buller. Att kommunen då väljer att förlägga bron ännu närmare dessa fastigheter är ett klart övergrepp mot enskilda intressen. Bron bör istället byggas öster om den befintliga bron. Vidare är det viktigt att den nya bron etableras där det ur miljöpåverkan är mest lämpligt. Idag finns en befintlig dagvattendamm placerad direkt väster om bron. Vidare framgår det att det finns rester av tidigare Tappströmsbron väster om befintlig bro. Att bygga en bro väster om befintlig bro kommer att medföra att de gamla broresterna kommer att "aktiveras" och påverkar vattenkvaliteten i närområdet negativt. Likaså är risken stor att befintligt dagvattensystem väster om bron påverkas eller förstörs vid byggnation av ny bro väster om den nuvarande bron. I handlingarn framgår att det finns tolv radhus där riktvärden för ekvivalentnivån överskrids på den andra våningen. Dessa radhus har sina sovrum på den andra våningen. Vidare beskrivs att bullerskärmar som är 1,8 meter höga på bron och 2,5 meter höga invid bron närmast radhusen att sättas upp. Skärmarna dimensioneras för en hastighet av 60 km/h. De anser därmed att detaljplanen brister i åtgärder vad gäller buller för närmast berörda fastighetsägare. Bullerskärmarna bör vara så höga att de effektivt dämpar buller även för höga fordon som frekvent trafikerar Ekerövägen. En vanlig buss är ca 3,8 meter hög. De tilltänkta bullerplanken är därmed för låga och borde istället vara 3,5 meter höga. Vidare bör en hastighetsgräns om max 50 km/h anges, dvs. samma gräns som idag. För att ytterligare säkerställa att denna gräns inte överskrids bör detaljplanen kompletteras med hastighetskameror på bron. För att ytterligare minska bullret och vibrationer från bron bör detaljplanen ange att det är angeläget att använda den mest lämpade ytbeläggningen för ändamålet, t.ex. "tyst asfalt". Kommunen har i handlingarna anfört att tre alternativa placeringar har studerats inför placeringen av den nya bron (befintligt, östligt och västligt läge). Slutsatsen att förorda ett västligt läge för Tappströmsbron är godtycklig, felaktig och grundar sig på kommunens önskemål om att disponera marken öster om bron för kommande exploatering. Detaljplanen bör därför ändras till att beskriva byggandet av den nya Tappströmsbron öster om den nuvarande, alternativt återremitteras för vidare utredning kring alternativa dragningar av en ny bro, t.ex. i slutet av Tappströmkanalen i östlig riktning. Planområdet för Tappströmsbron ingår i påbörjat arbete för Ekerö centrum, där bl.a. en trafikutredning ska göras. Att inte beakta denna utredning är att handlägga Tappströmsbron ur sitt sammanhang och kan leda till felaktiga beslut kring en så viktig fråga som konstruktion och placering av en ny bro. Antagandebeslutet bör därför upphävas och återremitteras till kommunen för att vidare utredas i beaktande av påbörjat planarbete för Ekerö centrum samt kommande trafikutredning.

Marith Graaf yrkar, såsom det förstås, att antagandebeslutet ska upphävas. Till stöd för sin talan anför hon i huvudsak följande. Anläggningen av en ny bro bör ske på den östra sidan om den nuvarande bron. Den nya bron har ett oacceptabelt läge nära radhusen västerut. Kommunen har inte tagit hänsyn till människors hälsa eller välbefinnande. Det är förvirrande att i detaljplanen för Ekerö centrum läsa att bostadshus inte kan byggas på brons östra sida på grund av närheten till den nya bron samtidigt som det är ok att lägga bron alldeles inpå husknuten för dem som

Datum
2016-04-07

Beteckning
4031-39470-2015

redan bor på den västra sidan. Vidare saknas en hållbar konsekvensbeskrivning med fokus på den extrema närheten till de närliggande radhusen. Även andra risker är inte fullt utforskade och verifierade såsom sättningar, ljusstörningar, detaljerad föroreningsbelastning, ökad kort- och långsiktig hälsorisk för de närboende samt generellt försämrat välbefinnande i den egna boendemiljön och utevistelsen. Vidare kan det ifrågasättas hur de geologiska förutsättningarna är med tanke på sättningar och rasrisk. Hon bor idag ca 20 meter från projektet och hennes baksida mot Mälaren har sjunkit flera centimeter sedan sedimenteringsdammen nedanför hennes fastighet anlades. Vibrationerna i hennes hus är redan idag mycket besvärande, varför hon undrar hur det kommer att bli i framtiden när bron kommer ännu närmare. Inga utförliga kvalificerade geotekniska undersökningar har gjorts, och den som presenterades i form av examensarbete kan enbart ses som en studie. I planhandlingarna anges att en placering av bron i östligt läge tar kulturhistorisk mark i anspråk, påverkar landskapsbilden negativt och riskerar att påverka riksintresset, vilket inte stämmer med verkligheten. Däremot är de hundraåriga lindarna som kommer att fällas på den västra sidan kulturminnen från anrika Tappströms gård. Vid byggandet av den nya bron kommer en del oersättliga träd att fällas och en nio meter hög tujahäck som skyddar radhusområdet från insyn mot Ekerövägen att försvinna. Även flertalet hundraåriga lindar och alar vid stranden som idag skyddar radhusområdet från insyn och buller kommer att försvinna. Det framgår av handlingarna att Alstråket väster om bron försvinner, men att det kompenseras med att man återplanterar öster om bron, vilket inte stämmer då man ska bygga ett stort kontorshus där. Känslan av att bo vid Mälarens karaktäristiska strand fräntas dem därmed. Att bredda vägen och förlägga bron närmare radhusområdet kommer att ge en ytterligare hälsorisk för dem i radhusen. Hälsoriskerna är sedan tidigare förhöjda på grund av den angränsande sedimenteringsdammen som innehåller en stor mängd hälsovådliga föroreningar såsom tungmetaller, kväve, fosfor m.m. Vägområdet börjar 6,14 meter från hennes yttervägg.

Motivering

Talerätt

Enligt 22 § förvaltningslagen (1986:223) får ett beslut överklagas av den som beslutet angår om det gått honom emot och beslutet kan överklagas. Enligt rättspraxis anses ett beslut att anta en detaljplan angå ägare till, hyresgäster eller boende på de fastigheter som ligger inom planområdet eller som gränsar direkt till detta. Även om en gata eller väg skiljer klagandens fastighet från det i ärendet aktuella planområdet brukar rätt att överklaga anses föreligga. Därutöver anses beslutet angå ägare till fastigheter samt hyresgäster och boende i nära grannskap om de är särskilt berörda med hänsyn till arten och omfattningen av den aktuella åtgärden, natur- eller trafikförhållandena på platsen m.m.

Av 13 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, framgår att ett beslut att anta en detaljplan endast får överklagas av den som före utgången av gransknings-tiden skriftligen har framfört synpunkter som inte blivit tillgodosedda.

Datum
2016-04-07

Beteckning
4031-39470-2015

Vad avser Ivan Donnerberg, Elisabeth Donnerberg och Mattias Ekeröth, har de inte, såvitt Länsstyrelsen kan finna, framfört några skriftliga synpunkter under planprocessen. De har därför inte rätt att överklaga antagandebeslutet. Deras överklaganden ska därför avvisas.

Vad gäller Björn Montgomerie och Margareta Montgomerie framgår det av handlingarna i ärendet att de sålde sin fastighet Tappström 2:4 den 7 oktober 2015 och flyttade därifrån. Mot bakgrund av att de numera bor på Granbacksvägen och på ett sådant avstånd från planområdet kan de inte anses vara berörda av antagandebeslutet på ett sådant sätt att de ska tillerkännas rätt att överklaga beslutet. Överklagandet av Björn och Margareta Montgomerie ska därför avvisas.

Prövningens i övrigt

Länsstyrelsen tar upp ärendet till prövning på talan av övriga klaganden.

En detaljplan bestämmer hur mark och vatten ska användas inom ett visst område samt storlek och utformning i stora drag av t.ex. bebyggelse, vägar etc. Detaljplanen ska också visa att ett antal förutsättningar för de planerade åtgärderna ska vara möjliga att ordna. Den slutliga utformningen, vilka närmare föreskrifter, tillstånd eller åtgärder som behövs, prövas i samband med planens genomförande.

Enligt 13 kap. 17 § PBL ska den myndighet som prövar ett överklagande av ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan endast pröva om det överklagade beslutet strider mot någon rättsregel på det sätt klaganden har angett eller som framgår av omständigheterna. Om myndigheten finner att beslutet strider mot en rättsregel ska beslutet upphävas i sin helhet. Annars ska beslutet fastställas i sin helhet. Beslutet ska inte upphävas om det är uppenbart att felet saknar betydelse för avgörandet. Länsstyrelsen kan således inte med anledning av överklagandena göra ändringar i eller tillägg till planen eller pröva någon annan planutformning än den som kommunen har antagit. Vad klagandena har anfört om alternativa utformningar och placeringar beaktas därför inte. Klagandena har framfört invändningar mot att detaljplanen i viss mån kommer ta mark i anspråk från deras radhusområde. Det framgår dock av handlingarna att inget intrång kommer att ske av fastigheterna och att detaljplanen därmed inte påverkar befintlig bebyggelse eller fastighetsförhållanden.

Plan- och bygglagen bygger på principen om decentralisering av beslutsfattandet och kommunal självbestämmanderätt i frågor som rör bl.a. riktlinjer för markanvändningen i kommunen. Således föreskrivs i 1 kap. 2 § PBL att det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten. Med hänsyn härtill äger kommunen själv, inom vida ramar, att avgöra hur marken ska disponeras samt hur miljön ska utformas i den egna kommunen. En konsekvens av detta är att den statliga kontroll som prövningen innefattar vid ett överklagande i många fall stannar vid en prövning av om ett överklagat kommunalt beslut att anta en detaljplan ligger inom ramen för det handlingsutrymme som de materiella reglerna ger kommunen.

Datum
2016-04-07

Beteckning
4031-39470-2015

Vid en överprövning av kommunens beslut att anta en detaljplan bör beslutet upphävas endast om kommunen i sin bedömning gjort en felaktig avvägning mellan motstående enskilda intressen eller motstående enskilda och allmänna intressen, eller i de fall kommunen förfarit felaktigt vid handläggningen av planärendet. Länsstyrelsens prövning i ett ärende avseende en överklagad detaljplan avser därför i allt väsentligt frågor som är av betydelse för de klagande i egenskap av ägare eller boende, d.v.s. frågor som rör de klagandes enskilda intressen.

Det kan konstateras att Länsstyrelsens materiella prövning endast omfattar det som regleras i detaljplanen, d.v.s. markanvändningen. Således prövar Länsstyrelsen inte frågor som gäller hastighetsbegränsningar, uppsättande av övervakningskameror eller vilken beläggning som ska användas på vägen. Inte heller kan Länsstyrelsen ta ställning till eventuell bebyggelse eller formaliafrågor som ingår i andra detaljplaner. Frågor som rör den slutliga utformningen av bebyggelsen prövas i samband med planens genomförande. Vilka närmare föreskrifter eller åtgärder i övrigt som kan behöva vidtas för att undvika skador eller störningar under byggnadstiden får även det prövas i samband med genomförandet och utgör således inte skäl för att upphäva antagandebeslutet.

Flera klaganden har invänt att planens utformning och närheten till radhusområdet minskar värdet på deras fastigheter. I 14 kap. PBL finns regler för skadeersättning. Sådan ersättning prövas dock inte av Länsstyrelsen.

Planområdet är beläget i norra delen av Ekerö tätort på Ekerö, bron är anslutningen mellan Ekerö och Lindö, med Ekerövägen som förbinder Ekerö med Stockholm. Trafikverket har upprättat en vägplan för väg 261, Ekerövägen, för sträckan Nockeby-Tappström. För Ekerö kommun är vägplanen för väg 261 kopplad till byggandet av väg E4 Förbifart Stockholm. Vid Tappström föreslås vägen gå i ny sträckning väster om befintlig Tappströmsbro, med en ny bro, som anläggs över Tappströmkanalen. Trafikverket har därvid påtalat att en flytt av Tappströmsbron västerut inte självklart är förenlig med gällande detaljplan. Trafikverket förordar därför att en ny detaljplan upprättas som möjliggör flytten av bron till Ekerösidan. Verket anser att nuvarande bro inte är i tillräckligt god standard att behålla och bygga till. Detaljplanen tas fram parallellt med Trafikverkets vägplan.

Förfarandet m.m.

Länsstyrelsen konstaterar inledningsvis att någon genomförandetid för de gällande detaljplanerna inom området inte löper (Dp 30, 38, 83 och 90). Enligt 4 kap. 40 § PBL får en detaljplan efter genomförandetidens utgång ändras eller upphävas utan att rättigheter som uppkommit genom planen beaktas. Något formellt hinder för kommunen att ändra eller upphäva gällande detaljplaner föreligger därför inte.

Håkan Karlsson och Ann Leesment har anfört att översiktsplanen inte ger stöd för breddning till fyra körfält för Ekerövägens del från Färentunakorset till

Datum
2016-04-07

Beteckning
4031-39470-2015

kommunhuset. Enligt 3 kap. 3 § PBL är en översiktsplan inte bindande. Det finns alltså inget hinder mot att anta en detaljplan som avviker från översiktsplanen. Om ett förslag till detaljplan avviker från översiktsplan ska detta anges i kungörelse om granskning enligt 5 kap. 19 § PBL och avvikelserna och skälen för denna ska enligt 4 kap. 33 § PBL redovisas i planbeskrivningen. Enligt förarbeten till äldre plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, som i denna del är fortsatt relevant, finns det inte någon strikt låsning mellan översikts- och detaljplanen. Det är dock viktigt att sakägare och myndigheter uppmärksammas på att kommunen ändrar sin planeringsinriktning och att skälen till detta anges. Översiktsplanen för Ekerö kommun antogs av kommunfullmäktige den 13 december 2005 och aktualitetsförklarades den 17 juni 2014. Översiktsplanen förutsätter en fortsatt befolkningsökning inom kommunen och en stor efterfrågan på ny bostadsbebyggelse. Den största satsningen ska ske inom det så kallade tätortsbandet. Ur aktualitetsförklaringen 2014 så nämns Ekerövägen som en transportinfrastrukturinsats som har diskuterats mellan Ekerö kommun, Trafikverket, Riksantikvarieämbetet och Statens fastighetsverk. Ett avtal undertecknades 2009 mellan Ekerö kommun och Trafikverket gällande breddningen av Ekerövägen med ett fjärde körfält mellan Tappström och Nockeby, såväl som byggandet av Förbifart Stockholm. Det nämns även i aktualitetsförklaringen att Ekerövägen ingår i Länsplan för regional transportinfrastruktur i Stockholms län 2010-2021. Länsstyrelsen gör därmed ingen annan bedömning än kommunen i denna fråga, d.v.s. att planeringen i den antagna detaljplanen stämmer med översiktsplanen vad avser nu aktuellt detaljplaneområde.

Flera av klagandena har invänt mot att aktuell detaljplan inte ska separeras från detaljplanen för Ekerö centrum. Länsstyrelsen konstaterar att det inte finns några krav på hur en detaljplan ska avgränsas, dock ska kommunen enligt 4 kap. 36 § PBL vid utformningen av en detaljplan ta skälig hänsyn till befintliga bebyggelse-, äganderätts- och fastighetsförhållanden som kan inverka på planens genomförande. Länsstyrelsen anser att det aktuella detaljplaneområdets avgränsning och utformning i tillräcklig utsträckning tar hänsyn till de samlade förhållandena inom och i anslutning till området och att skälig hänsyn tagits till befintliga bebyggelse-, äganderätts- och fastighetsförhållanden. Länsstyrelsen finner därmed inte att vad som anförts om avgränsningen av detaljplanen utgör grund för att upphäva antagandebeslutet.

Hans Agnéus och Suzanne Öste har anförts att de har påpekat de negativa konsekvenserna som bron medför för dem, men att inget av detta har redovisats i någon analys i det utsända materialet och att kommunen inte heller har tagit någon hänsyn till deras synpunkter. Även Mikael Norberg, Helena Gilljam och Kjell Norberg har anförts att kommunen inte har tagit hänsyn till de synpunkter som kommit in under samrådet. Med utsänt material förstår Länsstyrelsen det som att de avser samrådsredogörelse och granskningsutlåtande. Av 5 kap. 17 § PBL framgår att kommunen efter samråd ska redovisa de synpunkter som kommit fram samt de kommentarer och förslag som kommunen har med anledning av

Datum
2016-04-07

Beteckning
4031-39470-2015

synpunkterna i en *samrådsredogörelse*. Vidare ska kommunen enligt 5 kap. 23 § PBL efter granskningstiden göra ett *granskningsutlåtande* som ska innehålla en sammanställning av de skriftliga synpunkter som har kommit in under granskningstiden och en redovisning av kommunens förslag med anledning av synpunkterna. Länsstyrelsen kan konstatera att både i samrådsredogörelse och i granskningsutlåtande har kommunen redovisat Hans Agnéus och Suzanne Östes synpunkter och bemött dessa på ett, som Länsstyrelsen anser, tillfredsställande sätt. Även Mikael Norberg, Helena Gilljam och Kjell Norbergs synpunkter har redovisats och bemötts av kommunen på ett godtagbart sätt i samrådsredogörelsen. Den omständigheten att klagandena inte har fått gehör för sina synpunkter utgör inte skäl för annat ställningstagande. Vad som anförts utgör därmed inte grund för upphävande. I det fall Hans Agnéus och Suzanne Öste avser annat utsänt material så anser Länsstyrelsen att underlaget för antagandebeslutet vad avser konsekvenserna av detaljplanen för de boende i radhusområdet har varit tillräckligt.

Vad gäller framförda invändningar om att boende i radhusområdet inte har fått yttra sig i detaljplanen för Ekerö centrum kan inte prövas inom ramen för detta ärende utan får prövas i annan ordning.

Vidare anser Länsstyrelsen, efter genomgång av materialet, att underlaget för antagandebeslutet är tillräckligt för att bedöma konsekvenserna av planens genomförande för omgivningen. Vad klagandena har anført om bristande och ofullständigt underlag avseende de geotekniska förutsättningarna, brons lokalisering och utformning, alternativa placeringar, konsekvenserna för de närboende avseende bl.a. rasrisk, vibrationer, sättningar, ljusstörningar, föroreningar och hälsorisker medför ingen annan bedömning. Att Ekerö kommun inte har redovisat hur höga underhållskostnaderna för den befintliga bron är utgör inte heller skäl att upphäva antagandebeslutet.

Länsstyrelsen finner inte att det i övrigt har framkommit att planhandlingarna eller handläggningen hos kommunen har sådana brister eller att det föreligger sådana omständigheter som innebär att kommunens antagandebeslut inte tillkommit i laga ordning. Den omständigheten att klagandena inte har fått gehör för sina synpunkter utgör inte skäl till annat ställningstagande.

Olägenheter och intresseavvägningar m.m.

Länsstyrelsen kan upphäva en detaljplan om kommunen i sin bedömning har gjort en felaktig avvägning mellan enskilda och allmänna intressen. Vad som är en riktig avvägning har inte något givet svar, utan är en bedömning som måste göras i varje enskilt fall. Eftersom det enligt 1 kap. 2 § PBL är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten, bör utgångspunkten vara att stor betydelse fästs vid de lämplighetsavvägningar som kommunen gör. Att de allmänna intressena ibland väger tyngre än de enskilda, innebär inte att de enskilda intressena saknar betydelse, utan det är just en avvägning som ska ske, där något av intressena tar överhanden.

Datum
2016-04-07

Beteckning
4031-39470-2015

Klagandena har anfört att bullersituationen kommer att förvärras för fastighetsägarna i området genom den antagna detaljplanen. Riksdagen har angivit riktvärden för trafikbuller. Riktlinjerna bör inte överskridas vid nybyggnad eller väsentlig ombyggnad av trafikstruktur. Dessa bullernivåer ligger på 30 dB(A) ekvivalent nivå inomhus, maximalnivå 45 dB(A) nattetid inomhus. Utomhus är den ekvivalenta nivån 55 dB(A) och maximalnivån 70 dB(A) vid en uteplats i anslutning till en bostad. Vid en avvägning mellan olika allmänna intressen kan kraven på en god ljudmiljö i vissa fall få stå tillbaka för andra intressen. Bullrets skadliga inverkan på människors hälsa får dock aldrig negligeras. Hänsyn ska även tas till den samlade bullersituationen. Det bör därför ställas höga krav på hänsyn och åtgärder för att säkerställa en god ljudmiljö för de boende. Av handlingarna i ärendet framgår att de boende i radhusen redan idag upplever sig bullerstörda från bron och vägen och att värdena redan nu överskrids vid tolv radhus och även vid uteplats. Med de nya bulleråtgärderna i form av 1,8 meter höga bullerskärmar på Tappströmbro samt 2,5 meter höga bullerskärmar mot radhusen, kommer samtliga radhus att klara riktvärdena i marknivå förutom vid gaveln vid de två närmaste radhusen. Det kommer emellertid att finnas tolv radhus där riktvärden för ekvivalentnivån överskrids på den andra våningen. För fastighetsägare vars fastigheter utsätts för buller över gällande riktvärden för uteplatser och/eller inomhusmiljö kommer Trafikverket att erbjuda fönsteråtgärder och andra lokala åtgärder. Länsstyrelsen bedömer att det finns förutsättningar att med olika kombinerade åtgärder minska de negativa effekterna på ljudmiljön tillräckligt för att planen ska kunna genomföras med hänsyn till människors hälsa.

Vad gäller de geotekniska förhållandena konstaterar Länsstyrelsen att marken för den nya Tappströmbro har dåliga geotekniska förhållanden och det krävs därför geotekniska förstärkningsåtgärder, såsom pålning, för att uppnå erforderlig markstabilitet. Trafikverket har i ärende om vägplan för ombyggnad av väg 261 Ekerövägen delen Tappström – Nockerby, uppgivit att anläggningen ska utformas enligt Vägverkets föreskrift VVFS 2004:43, som reglerar tillämpning av europeiska beräkningsstandarder. Geokonstruktioner utförs enligt krav som framgår av TK Geo 13 (2013:0667). Dokumentet ska vid dimensionering av broar användas tillsammans med TRVK Bro 11 (2011:086) inklusive supplement 1 TRV 20144/82131 och för vägar användas tillsammans med TRVK Väg (2011:072). Detta ska enligt Trafikverket sammantaget säkerställa en hög säkerhet med hänsyn till de geotekniska förutsättningarna. Vad gäller vibrationer så uppkommer idag vibrationer från Ekerövägen som de boende i radhusområdet väster om bron upplever som störande. Generellt kan sägas att där silt, lera och/eller bergpartier förekommer i kombination med byggnader nära vägen kan vibrationer uppkomma. Under och efter byggnationen av bron är det viktigt att inte sättningar sker på grund av ytterligare vibrationer. Detta kommer att säkerställas genom att bron pålas. Länsstyrelsen bedömer därmed att de finns förutsättningar att genomföra detaljplanen på ett säkert sätt utifrån de rådande geotekniska förhållandena.

Datum
2016-04-07

Beteckning
4031-39470-2015

Länsstyrelsen har som regional planmyndighet enligt bestämmelserna i 11 kap. PBL den 6 november 2015 beslutat att antagandebeslutet inte ska prövas. Frågor kring bl.a. buller, luftföroreningar, vattenkvalité, geotekniska förhållanden såsom sättningar och vibrationer eller till risken för olyckor omfattas av Länsstyrelsens prövning i detta hänseende. Det har inte genom aktuella överklaganden framkommit något som ger Länsstyrelsen anledning att nu, som besvärmyndighet, bedöma dessa frågor på annat sätt.

Vid planläggning utgör även naturmiljön och behovet av grönytor viktiga värden som måste beaktas vid den fysiska planeringen. Väster om landfästet växer idag stora lindar, vilka i möjligaste mån kommer att skyddas vid genomförandet av planen. Landfästet kommer att dras ut till en stödmur längs med Ekerövägen för att så många träd som möjligt ska kunna sparas vid dagvattendammen. Länsstyrelsen bedömer att kommunen har gjort rimliga överväganden utifrån 2 kap. PBL vad avser bevarande av naturvärden. Vid denna bedömning beaktas att ianspråktagandet av grönytan nere vid kanalen endast avser en liten del, att träden i möjligaste mån kommer att sparas, att återplantering kommer att ske samt att Trafikverket efter byggnation kommer att återställa grönområden. Länsstyrelsen anser att det inte har framkommit att planen skulle skada naturmiljön så påtagligt att detta utgör grund för att upphäva planen. Vad klagandena har anfört medför inget annat ställningstagande.

Klagandena har anfört att detaljplanen kommer att medföra olägenheter i form av bl.a. ökat buller, luftföroreningar, försämrad boendemiljö, försämrad uteplats samt negativ påverkan på fastigheternas värde. De anförda olägenheterna bedöms dock inte bli större än att de kan godtas i den storstadsregion som planområdet utgör en del av. Inte heller vad klagandena har anfört om vald planutformning, att landskapsbilden påverkas, att vattenkvalitén försämras och om kulturmiljön i området utgör enligt Länsstyrelsens mening inte skäl för att inte godta planbeslutet.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis finner Länsstyrelsen att det som klagandena anfört, vid en vägning mellan deras enskilda intressen och de intressen som planen syftar till att tillgodose, inte utgör tillräckliga skäl för att upphäva antagandebeslutet. Inte heller de olägenheter som detaljplanen kan medföra för klagandena är tillräckliga för att antagandebeslutet av de skälen inte kan godtas. Vad klagandena har anfört medför ingen annan bedömning. Inte heller i övrigt har det framkommit någon omständighet som utgör skäl att upphäva beslutet att anta detaljplanen. Överklagandena ska därför avslås.

Datum
2016-04-07

Beteckning
4031-39470-2015

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt enligt bilaga.

Ulla Jarnås
länsassessor

Carina Johansson
länsassessor

Kopia till:

Byggnadsnämnden i Ekerö kommun, Box 205, 178 23 Ekerö

Datum
2016-04-07

Beteckning
4031-39470-2015

Sändlista:

Åke Holmgren, ombud Maria Holmgren, Jordgubbsvägen 20, 168 59 Bromma
Birgitta Flodström, Tappströmsvägen 54, 178 32 Ekerö
Hans Flodström, Tappströmsvägen 54, 178 32 Ekerö
Ulrika Fristedt Lejnell, Tappströmsvägen 36, 178 32 Ekerö
Kennet Lejnell, Tappströmsvägen 36, 178 32 Ekerö
Lisbeth Donnerberg, Tappströmsvägen 22, 178 32 Ekerö
Ivan Donnerberg, Tappströmsvägen 22, 178 32 Ekerö
Gudrun Nygell, Tappströmsvägen 38, 178 32 Ekerö
Mattias Ekeröth, Tappströmsvägen 14, 178 32 Ekerö
Yvonne Yngström, Tappströmsvägen 14, 178 32 Ekerö
Rolf Nordlander, Tappströmsvägen 8, 178 32 Ekerö
Louise Herrman, Tappströmsvägen 8, 178 32 Ekerö
Marith Graaf, Tappströmsvägen 30, 178 32 Ekerö
Göran Walter, Tappströmsvägen 16, 178 32 Ekerö
Mats Rodell, Tappströmsvägen 40, 178 32 Ekerö
Björn Montgomerie, Granbacksvägen 8 A, 178 32 Ekerö
Margareta Montgomerie, Granbacksvägen 8 A, 178 32 Ekerö
Santoshi Tatini Montgomerie, Tappströmsvägen 58, 178 32 Ekerö
Alice N Solman, Tappströmsvägen 24, 178 32 Ekerö
Ulla Faith-Ell, Tappströmsvägen 48, 178 32 Ekerö
Kjell Norberg, Tappströmsvägen 32, 178 32 Ekerö
Helena Gilljam, Tappströmsvägen 34, 178 32 Ekerö
Mikael Norberg, Tappströmsvägen 34, 178 32 Ekerö
Ann Leesment, Tappströmsvägen 28, 178 32 Ekerö
Håkan Karlsson, Tappströmsvägen 28, 178 32 Ekerö
Suzanne Öste, Tappströmsvägen 12, 178 32 Ekerö
Hans Agnéus, Tappströmsvägen 12, 178 32 Ekerö
Britta Bäcklund, Tappströmsvägen 52, 178 32 Ekerö
Åke Bäcklund, Tappströmsvägen 52, 178 32 Ekerö

Hur man överklagar hos Mark- och miljödomstolen

Var ska beslutet överklagas

Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas till **Mark- och miljödomstolen**.

Hur man utformar sitt överklagande m.m.

I skrivelsen ska du

- tala om vilket beslut du överklagar, t.ex. genom att ange ärendets nummer (diarienumret)
- redogöra för hur du anser att beslutet ska ändras.

Du bör också redogöra för varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Du kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt dig.

Behöver du veta mer om hur du ska gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.

Övriga handlingar

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt, så bör du skicka med det.

Var inlämnas överklagandet

Din skrivelse ska inlämnas/skickas **till Länsstyrelsen** och inte till Mark- och miljödomstolen.

Tid för överklagande

Länsstyrelsen måste ha fått din skrivelse **inom tre veckor** från den dag **du fick del av beslutet**, annars kan ditt överklagande inte tas upp.

Underteckna överklagandet

Din skrivelse ska undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress och telefonnummer.